

De impact van Kinderen in Tel op lokaal jeugdbeleid

Jodi Mak
Majone Steketee

Met medewerking van Wouter Roeleveld & Esmey Kromontono

April 2009

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Leeswijzer	5
2	Methodologische Verantwoording	7
2.1	Ontwikkeling van de impactmeter	7
2.2	Respons vragenlijst gemeenten	8
2.3	Respons telefonische interviews	8
3	Resultaten impactmeter gemeenten	9
3.1	Bekendheid met Kinderen in Tel	9
3.2	Vragen aan de gemeente over Kinderen in Tel	10
3.3	Acties vanwege Kinderen in Tel	10
3.4	Nut van Kinderen in Tel	13
3.5	Verbetering Kinderen in Tel	15
4	Verdieping minst goed scorende gemeenten	17
4.1	Bekendheid van (jongeren)organisaties met Kinderen in Tel	17
4.2	Acties van (jongeren-)organisaties naar aanleiding van Kinderen in Tel	19
4.3	Wat doen minder goed scorende gemeenten aan de situatie van kinderen en jongeren?	19
5	Conclusies en aanbevelingen	31
5.1	Bekendheid met Kinderen in Tel	31
5.2	Kinderen in Tel als aangever van debat en dialoog	31
5.3	Acties naar aanleiding van Kinderen in Tel	31
5.4	Aanbeveling: verbeterpunten Kinderen in Tel	32
Bijlage 1	Deelnemers expertmeeting	35
Bijlage 2	Overzicht geïnterviewde organisaties per gemeente	37
Bijlage 3	Meer over Kinderen in Tel	41

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Bekendheid met Kinderen in Tel

Naar aanleiding van de uitgezette impactmeter-vragenlijst onder gemeenten mogen we concluderen dat het overgrote deel van hen bekend is met Kinderen in Tel: maar liefst 81% (n = 129) van de 156 respondenten die de vragenlijst ingevuld hebben kent het Databoek, 19% van hen (n = 27) heeft nog nooit van Kinderen in Tel gehoord. Een iets minder groot percentage respondenten, maar nog steeds bijna de helft (47%), kent de website. Deze percentages liggen een stuk lager bij de geïnterviewde organisaties uit de minst goed scorende gemeenten. De meeste managers en directeuren uit Rotterdam, Amsterdam Heerlen en Schiedam zeggen Kinderen in Tel helemaal niet te kennen. Echter, in de wat kleinere gemeenten blijken wel meer organisaties van Kinderen in Tel op de hoogte te zijn. Ook geven de gemeenten zelf aan dat zij onder meer van (welzijns-)organisaties vragen kregen over de indicatoren. Het lijkt er echter wel op dat Kinderen in Tel nu nog vooral bij gemeenten blijft liggen, met uitzondering van die (doorgaans kleinere) gemeenten waar daadwerkelijk actie naar de burgers/instellingen is ondernomen zoals in Reiderland.

5.2 Kinderen in Tel als aangever van debat en dialoog

Het doel van Kinderen in Tel is onder meer het tot stand brengen van een dialoog over jeugdbeleid. Voor het lokale jeugdbeleid lijkt dit goed gelukt. Veertig procent van de gemeenten die Kinderen in Tel kennen, geeft aan dat in hun gemeente de resultaten uit Kinderen in Tel in de afgelopen jaren wel eens in de lokale pers zijn besproken. Bijna een derde (32%) van deze gemeenten zegt dat zij vragen kregen over de Kinderen in Tel-scores. Op organisatieniveau liggen de cijfers anders: in de minst goed scorende gemeenten hebben de geïnterviewde organisaties die Kinderen in Tel kennen weinig gedaan met de resultaten. Ze zien soms wel dat hun gemeente zaken oppakt naar aanleiding van Kinderen in Tel. Acties op de onderwerpen 'speelruimte' en 'tienermoeders' worden dan het meest genoemd. Het kan zijn dat als meer organisaties Kinderen in Tel kennen, er ook vanuit hen meer actie komt naar gemeenten toe. Echter, op dit moment gebeurt het meeste vooral vanuit de gemeenten zelf.

5.3 Acties naar aanleiding van Kinderen in Tel

Behalve dat Kinderen in Tel fungeert als aangever voor dialoog en debat, merken veel gemeenten op dat Kinderen in Tel ook daadwerkelijk gebruikt wordt voor de vormgeving van het lokale jeugdbeleid. Het gaat dan om het benutten van Kinderen in Tel als benchmark, als input voor de invulling van het jeugdbeleid en bij het op de agenda krijgen van bepaalde onderwerpen. Een vijfde

van de bevroegde gemeenten noemt daarnaast dat Kinderen in Tel daadwerkelijk concrete projecten en programma's in gang heeft gezet. Deze acties blijken gericht op alle Kinderen in Tel-thema's, met uitzondering van het thema 'gezondheid'.

Zo veel gemeenten die het Databoek en de website kennen, zo weinig blijken er bekend te zijn met de adviezen en tips die Kinderen in Tel jaarlijks uitbrengt. Iets minder dan de helft (43%) zegt deze tips namelijk niet te kennen.

5.4 Aanbeveling: verbeterpunten Kinderen in Tel

Meer dan de helft van de ondervraagde gemeenten (56%) vindt dat kinderen in Nederland geholpen zijn door Kinderen in Tel. Het nut van Kinderen in Tel is volgens hen dat het de volgende zaken zichtbaar maakt:

- De positie van kinderen in de gemeenten;
- De verschillen tussen gemeenten en regio's;
- De lacunes in het beleid;
- De knelpunten in de leefomstandigheden van kinderen op lokaal niveau.

Naast lof zijn er ook gemeenten die Kinderen in Tel weinig nuttig vinden (10%). Zij geven als reden onder meer aan dat de scores te ongenueanceerd zijn om daar direct consequenties aan te verbinden in concrete beleidsvoorstellen. De gegevens moeten, zo menen zij, geïnterpreteerd worden binnen de lokale context. Vooral de negatieve interpretatie in de pers geeft een wat ongenueanceerd en discutabel beeld. Een ander kritiekpunt is dat het Databoek cijfers van eerdere jaren betreft. Daardoor vinden gemeenten soms dat de cijfers geen goed inzicht bieden in de vraag of bijgesteld beleid ook de gewenste resultaten oplevert. Een laatste en vaker gehoord kritiekpunt is dat de medewerkers van de gemeente vinden dat het gemeentelijk beleid op een aantal indicatoren weinig of minder invloed heeft, zoals zuigelingen en kindersterfte.

Verbeterpunten

Om Kinderen in Tel te verbeteren, hebben de gemeenten enige verbetertips. Deze kunnen we onderverdelen in methodisch, procesmatig en gericht op inbedding. Het zou goed zijn als de in Kinderen in Tel verenigde organisaties zich hierover buigen.

Als methodische verbeterpunten zijn genoemd:

- uitleg bij de uitkomsten;
- verschil te maken naar de grote en kleine steden;
- trends aangeven;
- bij indicatorkeuze rekening houden met nieuwe ontwikkelingen.

Als procesmatige verbeterpunten zijn genoemd:

- tips en adviezen opnemen in Databoek;
- leeswijzer opnemen voor de interpretatie, ook voor minder goed scorende gemeenten;
- meer overleg en dialoog voeren de betekenis van de cijfers betekenen voor jeugdbeleid;
- vooraf gemeenten op de hoogte brengen van het uitkomen van Kinderen in Tel.

Als verbeterpunten rond de inbedding zijn genoemd:

- meer profileren en meer de publiciteit zoeken;
- link maken met al bestaande benchmarks;
- resultaten bespreken met een collectief van lokale bestuurders.

Toelichting op de verbeterpunten:

De bevraagde organisaties uit de minst goed scorende gemeenten vertellen dat hun gemeente - ook al scoort die niet goed - wel degelijk goed bezig is met het jeugdbeleid. Zo ziet de gemeente haar organisaties als volwaardige gesprekspartners. Bovendien vindt meer dan de helft van de geïnterviewde organisaties dat er voldoende resultaten worden bereikt op het onderwerp waar zij mee van doen heeft. Vooral in de kleinere gemeenten is men erg lovend en wordt soms gesteld dat dit te wijten is aan Kinderen in Tel. Daar het hier om zeer uiteenlopende, volstrekt willekeurig geselecteerde organisaties gaat, geeft hun visie slechts een indicatie en is deze niet te generaliseren naar alle in die gemeente aanwezige organisaties. Wel kunnen hun adviezen en tips eventueel meegenomen worden in de komende Kinderen in Tel-campagnes. Volgens de geïnterviewde organisaties is er pas sprake van een goed jeugdbeleid als er een goede afstemming en samenhang is, als er ook aandacht is voor het 'gewone kind', wanneer er sprake is van continuïteit in beleid en wanneer er gewerkt wordt aan het toegankelijker maken van instellingen voor ouders en kinderen. Daarnaast zou het goed zijn om nog meer aandacht te besteden aan het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind - waar Kinderen in Tel op gebaseerd is, omdat nog maar 38% van de onder-vraagde gemeenten de Kinderrechten in nota's bij het gemeentelijk jeugdbeleid gebruikt.

De aanbevelingen samengevat

- Kinderen in Tel optimaliseren door te werken aan de door gemeenten aangereikte methodische en procesmatige verbeterpunten.
- Meer bekendheid geven aan in het bijzonder de adviezen en tips van Kinderen in Tel.
- Zorgen dat Kinderen in Tel niet alleen bij gemeenten bekend is maar dat ook de organisaties die zich bezig houden met jeugd op de hoogte zijn van Kinderen in Tel en de gegevens kunnen gebruiken.
- Nog meer aandacht besteden aan de kinderrechten (Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind) en het Kinderen in Tel-thema 'gezondheid'.

Colofon

Financiers:	Stichting Kinderpostzegels Nederland Jantje Beton Nationaal Fonds Kinderhulp Johanna Kinderfonds
Auteurs	Dr. J. Mak, dr. M. Steketee M.m.v. drs. W. Roeleveld, drs. E. Kromontono
Omslag	Grafital, Valkenswaard
Uitgave	Verwey-Jonker Instituut Kromme Nieuwegracht 6 3512 HG Utrecht telefoon 030-2300799 telefax 030-2300683 e-mail secr@verwey-jonker.nl website www.verwey-jonker.nl

ISBN 978-90-5830-307-43

De publicatie

De publicatie kan besteld worden via onze website <http://www.verwey-jonker.nl>

Behalve via deze site kunt u bestellen door te mailen naar verwey-jonker@adrepak.nl of faxen naar 070-359 07 01, onder vermelding van titel van de publicatie, uw naam, factuuradres en afleveradres.

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2009

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het Verwey-Jonker Instituut.

Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute.

Partial reproduction is allowed, on condition that the source is mentioned